

Θεωρητικό φύλλο εργασίας

Διεθνείς και ευρωπαϊκοί νόμοι

Κορμός της ενότητας /Ο

1/ Θεματική προσέγγιση

Αυτό το ενημερωτικό δελτίο παρουσιάζει διεθνείς λύσεις σχετικές με τη συνεκπαίδευση. Επισημαίνει επίσης τις τρέχουσες τάσεις στη διεθνή ανάπτυξη της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης. Όλα τα διεθνή έγγραφα τονίζουν το θεμελιώδες δικαίωμα πρόσβασης στην εκπαίδευση ανεξάρτητα από τη φυλή, το φύλο, τον τόπο της ζωής ή την αναπηρία. Οι πηγές αυτού του φύλλου είναι νομικά έγγραφα που δημοσιεύονται από τον ΟΗΕ, την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Συμβούλιο της Ευρώπης.

2/ Περιεχόμενο

Διεθνείς λύσεις

Η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ (1948)

Η Διακήρυξη αναγνωρίζει τα ίσα δικαιώματα και ελευθερίες όλων των ανθρώπων και το δικαίωμα προστασίας από όλες τις μορφές διακρίσεων. Όσον αφορά την εκπαίδευση, η δήλωση αναφέρει ότι όλοι έχουν δικαίωμα στην ελεύθερη και υποχρεωτική βασική εκπαίδευση. Η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση πρέπει να γενικευθεί και η τριτοβάθμια εκπαίδευση να είναι προσιτή σε όλους με βάση την αξία (άρθρο 26).

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (1989)

Η Σύμβαση ορίζει το δικαίωμα των παιδιών στην εκπαίδευση και την προοδευτική άσκηση του δικαιώματος αυτού με βάση την ισότητα των ευκαιριών και χωρίς διακρίσεις, διάκριση λόγω αναπηρίας (άρθρο 2 και άρθρο 28).

Η παγκόσμια διακήρυξη της UNESCO για την εκπαίδευση για όλους (1990)

Η προτεραιότητα της UNESCO και ο στόχος του εγγράφου είναι να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται υπόψη και γίνονται σεβαστές οι εκπαιδευτικές ανάγκες όλων. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, ήταν απαραίτητο να αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί μια σειρά μέτρων που θα διασφαλίζουν, μεταξύ άλλων, την ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρίες στην εκπαίδευση.

Οι Πρότυποι Κανονισμοί των Ηνωμένων Εθνών για την Εξισορρόπηση των Ευκαιριών για Άτομα με Αναπηρίες (1993)

Το έγγραφο περιέχει δέσμευση των δημόσιων αρχών να οργανώσουν τη συνεκπαίδευση. Αναφέρει επίσης ότι η εκπαίδευση των μαθητών με αναπηρίες πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των εθνικών εκπαιδευτικών σχεδίων και θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την ανάπτυξη σχολικών προγραμμάτων σπουδών και κανονισμών.

Η Διακήρυξη της Σαλαμάνκα και το Πλαίσιο Δράσης για την Εκπαίδευση και τις Ειδικές Ανάγκες (1994)

Η Διακήρυξη τονίζει, μεταξύ άλλων, ότι τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στα τυπικά σχολεία τα οποία πρέπει να τα δεχτούν και να τα οργανώσουν. Για αυτούς μια εκπαίδευση με επίκεντρο τους μαθητές με βάση τις ανάγκες τους. Το έγγραφο περιέχει επίσης γενικές κατευθυντήριες γραμμές για τον προγραμματισμό δραστηριοτήτων που σχετίζονται με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να προσαρμοστούν στις τοπικές συνθήκες.

Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (2006)

Τα κράτη που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση αυτή οφείλουν να διασφαλίσουν συστήματα συνεκπαίδευσης για τη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και μάθησης κατά τη διάρκεια της ζωής. Η Σύμβαση υπογραμμίζει επίσης την ανάγκη για λογική στέγαση με βάση τις ατομικές ανάγκες και την ανάγκη για αποτελεσματική εξατομικευμένη υποστήριξη στα γενικά εκπαιδευτικά συστήματα. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη υποχρεούνται επίσης να διευκολύνουν τη μάθηση του αλφαβήτου Μπράιγ, εναλλακτικές μορφές γραφής, μεθόδους, μορφές και μέσα επικοινωνίας και καθοδήγησης βελτιωμένα και εναλλακτικά, καθώς και προσβασιμότητα στην απόκτηση τις δεξιότητες κινητικότητας και τη νοηματική γλώσσα. Επιπλέον, το έγγραφο υπογραμμίζει τη σημασία της απασχόλησης εκπαιδευτικών με αναπηρίες.

II. Ευρωπαϊκές λύσεις

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης. Πρωτόκολλο αριθ. 1 της Σύμβασης του 1952.

Κανείς δεν μπορεί να στερηθεί το δικαίωμα στην εκπαίδευση. Πρόκειται για μία από τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν τα υπογράφοντα μέλη της Συνέλευσης σχετικά με τα δημόσια εκπαιδευτικά τους συστήματα. (Άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 1 της Σύμβασης)

Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να επωφελούνται από μέτρα που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της αυτονομίας τους, της κοινωνικής και επαγγελματικής τους ένταξης και της συμμετοχής τους στη ζωή της κοινότητας (άρθρο 26) .

Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2010-2020

Η στρατηγική αυτή προωθεί τη συμπερίληψη των μαθητών με ειδικές ανάγκες στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα και αναγνωρίζει την ανάγκη παροχής εξατομικευμένης υποστήριξης για τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την προσαρμοσμένη και συμπεριληπτική Εκπαίδευση (ανεξάρτητη υπηρεσία που ιδρύθηκε το 1996 από τα κράτη μέλη)

Ο Οργανισμός υλοποιεί σχέδια για την προώθηση της ανταλλαγής εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και αναπτύσσει συστάσεις για εθνικές πολιτικές στον τομέα αυτό.

3/ Σκοπός

Μέρος Π - Παρουσίαση του προβλήματος και καθορισμός των ορίων - Το παρόν φύλλο παρουσιάζει τις διεθνείς πράξεις και τους νόμους που αρχικά είχαν ως στόχο την εξασφάλιση ίσης πρόσβασης στην εκπαίδευση και οι οποίες τελικά αναπτύχθηκαν για να αναγνωρίσουν τα προβλήματα των διακρίσεων και την ανάγκη σχεδιασμού λύσεων προσανατολισμένων στην ολοκλήρωση που κινούνται προς συμπεριληπτικές λύσεις.

4/Ορια

Η συνεκπαίδευση απαιτεί τη διάδοση γνώσεων σχετικά με το σύστημα συμπεριληπτικής εκπαίδευσης. Αυτό απαιτεί χρόνο για την κατάρτιση των εκπαιδευτικών και την αλλαγή των συστημάτων κατάρτισης των εκπαιδευτικών. Οι αρχές διαχείρισης σχολείων πρέπει να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με τον εξοπλισμό και την οργάνωση των εργασιών που απαιτούνται για την ικανοποίηση των απαιτήσεων της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.

Πρέπει επίσης να θυμηθούμε τι δεν είναι γενικά αποδεκτό από όλους, δηλαδή μέσω της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης των γονέων, καταλαβαίνουμε επίσης τι αποκαλείται "χωρική ένταξη" . Στο πλαίσιο της χωρικής συμπερίληψης, τα παιδιά με νοητική αναπηρία και μια παγκόσμια διαταραχή συμπεριφοράς μαθαίνουν σε μικρότερες τάξεις αλλά σε ένα γενικό σχολείο.

5/ Προοπτικές

Προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι περιορισμοί που αναφέρθηκαν παραπάνω, πρέπει να εντατικοποιηθούμε ακόμα περισσότερο στην εφαρμογή διεθνών ή ευρωπαϊκών λύσεων στη συνεκπαίδευση. Έτσι, το εύρος και οι στόχοι αυτής της μεθόδου μπορούν να επεκταθούν. Πρέπει επίσης να παρακολουθούμε την τήρηση των εθνικών νόμων στις διεθνείς δηλώσεις και συμβάσεις.